

Mentanardagar – føroyskir og íslendskir?

Flest allir føroyingar munnu seinasta hálsa árið hava harmast um, at vit búskaparliga eru settir aftur í amtstíðina.

Men uppáftur sárari tykst – nú í februar – at vera settur aftur í somu amtstíð máls- og átrúnaðarlaga.

Norðurlandahúsið í Havn hevur sum skilt í samstarvi

av øllum norðurlanda-tjóðum hava borið og enn bera.

Fyri okkurt um stórt-hundrað árum síðani var ein blaðungur kvívíksdrongur – bókliga púra ólærdur – í Íslandi. Hann greiðir í endurminningum frá, at her eydnaðist honum at hoyra séra pórarin Bøðvarsson

biðja, og tá so einir tjúgu mans í kórinum tóku undir inngangssálmin: »Heiður sé Guði himnum á«. Tá lyftist mitt hjarta og min ond høgt í mær og høgt yvir mær...»

Nú stívliga hundrað ár seinni kemur biskupur Íslands higar og prædika í dómkirkju okkara á danskum/skandinaviskum.

Einki ilt um hetta mál – og vóru tað danir, norðmenn og svíar, ið sótu í kirkju-skipinum henda dagin, var ivaleyst rætt atborði, men kirkjufólkin vóru føroyingar, sum hava føroyskt sum móðurmál.

Føroyingar eru vanir at tala bretskt við bretan, danskt við danan, norskt við norðmannin og svenskt við svían – allir hesir tjóðar-bólkar liggja okkum fjarari málsliga enn grannatjóðin fyri vestan.

Íslands biskupur hevur uttan iva skrivað prædiku sína á sínum egna móðurmáli. Vildi hann ikki/slapp hann ikki at prædika á íslenskum, kundi prædika hansara eins væl verið týdd til føroyskt sum til danskt/skandinaviskt.

Og nú skal so biskupur Føroya til Reykjavíkar at halda gudstænastu. Hann kann ikki gera okkum somu skomm at tala á danskum í íslenska høvuðstaðnum.

Ger hann tað, er tað eitt tekin um, at vit føroyingar ikki bert búskaparliga men eisini mentanarlaga/máls-liga aftur eru eitt danskt amt, og ger hann tað, eiga ávaringarróp at gella úr Sumbiarsteini í Snæfells-jökul, at nú eiga grannatjóðir at taka hendur saman, so at íslendingar á øllum skúlastigum læra seg føroyskt mál, og at føroyingar á øllum skúlastigum læra íslenskt mál.

Árni Dahl

við Norðurlandahúsið í Reykjavík skipað fyri føroyskum-íslenskum mentanardögum í Føroyum í februar og í Íslandi nú í mars.

Í hesum sambandi kom til Føroya Íslands biskupur og prædikaði í Havnar kirkju – á danskum ella skandinaviskum.

Hetta er óhoyrt og háð móti tí felags norrøna máls-liga arvi, sum íslendingar og føroyingar einsamallir

prædika í kirkjunum á Bessastøðum.

Hesin ungi føroyingurin tekur soleiðis til um hesa hending:

»... eisini tað íslenska málið rørdi við meg; har kendi eg, við nøkrum broytingum, mitt egna móðurmál at ljóða í kirkjunum, og tað hevði eg ikki hoyrt fyrr. Alt ljóðai mær so heimligt, bæði tá ið deknur kom fram á kórsgáttina og bar upp-undir bønina: »Latum oss

Kvinnuráðstevnan í Hoydølum Ieygardagin 6. mars

SKRÁ

Kl. 10.00

Vælkomin
Morgunsangur
Stevnan verður sett
Skráin – praktiskar upplýsingar
Felagssangur
Søla av atgongumerkjum á kr. 80,-

Kl. 10.00–10.30 Kaffisteðgur

Kl. 10.45–11.45

Stova 1, Jane Hoydal: Kvinnuhúsið og kvinnuhúsfelagið
Stova 2, Lilian Isaksen: Sjúkmanskonur fyrr og nú
Stova 3, Anna Samuelsen: Um AIDS
Stova 4, Video. Filmur um Ábo kommunu

Kl. 12.00–13.00

Stova 1, Anna Debes Hentze: Incest og harðskapur
Stova 2, Forum 94 í Ábo
Inga Ellingsgaard og Elinborg Trónd um norðurlandskt samstarv millum kvinnur
Karin Kjølbro og Hanna Joensen um kvinnuráðstevnuna Forum 94
Stova 3, Anna Maria Persson o.a.: Um Amnesty International. Um Kvinnuligar samvitskufangar
Stova 4, Video. Hjerteslag – en kvinde sag. Móttøka í kreppumiðstöð

Kl. 13.00–14.00 Morgunmatur

Kl. 14.00–15.00

Stova 1, Turið Debes Hentze: Juridisku rættindini hjá kvinnum
Stova 2, Kvinnulistin í Vestmanna
Hví eru kvinnur knappliga uppi á allastaðni
Stova 3, Arbeidsloysi
Karin Kjølbro: Um plássid hjá arbeidsleysum kvinnum á Forum 94.
Beinta Gregoriussen og Byrgerð Klein: Arbeidsleys í Havn
Stova 4, Video. Sammen ka' vi. Um sjálvhjálparbólkar

Kl. 15.15–16.15

Stova 1, Lærarafelagið
Stova 2, Hanna Joensen: Javnstøðulógin
Stova 3, Arbeidsloysi
Maria Rasmussen og Peddy Højgaard: Arbeidsleys á Toftum
Edith í Jákupsstovu: Ullararbeiði fyrr
Súsan í Jákupsstovu: Alternativt arbeidskappandi tiltøk
Stova 4, Video. Et andet liv. Filmur um ungan mann við AIDS

Kl. 16.30–17.00 Kaffisteðgur

Kl. 17.00

Eftirmeting: Orðstýrarin setir fundin
Felagssangur
Orðaskifti
Niðurstøða
Felagssangur

Framsýningar allan dagin

Betur fyrivarin. Framsýning um preventión. Birta Persson og Turið Holm luttaka. Landsbókasavnið hevur bókaframsýning. Amnesty International hevur framsýning um samvitskufangar. Tannarøktararnir hava framsýning og videofilm um tannarøkt. Framsýning um AIDS

